

EUniAM – Consolidarea Autonomiei Universitare în Moldova

Dezvoltarea și reformarea universităților din țară este obiectivul principal al unui nou proiect TEMPUS lansat pe 20 noiembrie 2012 la UTM și finanțat cu suportul Uniunii Europene: „Consolidarea Autonomiei Universitare în Moldova” – „Enhancing the University Autonomy in Moldova” (EUniAM).

Un asemenea proiect era așteptat de comunitatea universitară, structurile statale, societatea civilă din Moldova, deoarece acest obiectiv al reformării guvernării și modernizării universitare în RM comportă un nivel de calitate nou, european în

(în aproximativ o jumătate de an), acesta având o incidență stringentă cu economia națională și deci un impact social de primă importanță.

În continuare a urmat prezentarea echipelor parteneri în proiect (din străinătate și locale) de către șefii-coordonatori ai acestora. Coordonatorul proiectului, dl **Romeo V. Țurcan**, profesor la Universitatea din Aalborg, Danemarca, a nominalizat membrii echipei universităților din străinătate: **Birute Mikulskiene**, profesor la Universitatea Mykolas Romeris, Lituania; **Marin Marinov**, profesor la Universitatea din Gloucestershire, Marea Britanie; **Ștefan-Gheorghe Pentiu**, profesor la Universitatea „Ștefan cel Mare”, Suceava, România; **Victor Kordas**, Institutul Regal Tehnologic, Suedia; **Olav**

actul socialmente fundamental care este instruirea în instituțiile de învățământ superior, a menționat moderatoarea evenimentului, dna **Larisa Bugaian**, prof. univ., dr. hab., prorector UTM.

În calitate de amfitrion al lansării proiectului, dar și de președinte al Consiliului Rectorilor din RM, acad. **Ion Bostan**, rectorul RM, a subliniat că autonomia universitară este pentru noi o realitate care își cere modernizarea în mod imperios, acest lucru fiind caracteristic tinerelor democrații care au avut anterior o „autonomie” controlată de stat. Totodată, în acest demers trebuie să evităm șablonizarea fenomenului, să ținem seama de specificul istorico-social al fiecărei țări. Pe durata de trei ani a proiectului noi vom lucra intens asupra subiectului dat, chemând colegii-parteneri să se implice plener, deoarece pe tapet se pune viitorul universităților din Moldova pe linia autonomiei prefigurată în proiect.

Dna **Ludmila Pavlov**, șefa Direcției relații internaționale și integrare europeană din cadrul Ministerului Educației al RM, a accentuat interesul profund pe care Guvernul RM îl manifestă pentru subiectul autonomiei universitare, în special pentru compartimentul autonomiei financiare a instituțiilor de învățământ superior de stat. Deși proiectul este prevăzut pentru trei ani, aspectul autonomiei financiare ar trebui formulat mult mai rapid

J. Sorensen, profesor la Universitatea din Aalborg, Danemarca. De asemenea, au fost prezentate și echipele parteneri din Republica Moldova.

Proiectul EUniAM corespunde politicilor naționale în domeniul învățământului superior cu privire la creșterea autonomiei universitare, și anume: Strategia de dezvoltare a învățământului pentru anii 2010-2015; Programul de activitate al Guvernului RM pentru anii 2009-2013 „Integrarea Europeană: Libertate, Democrație, Bunăstare”; armonizarea sistemului învățământului superior din RM cu principiile Procesului Bologna.

Proiectul delimitează patru tipuri de autonomie universitară: academică, financiară, organizatorică și de personal. **Autonomia academică** decide asupra ofertei de diplome (curriculum și metode de predare), asupra domeniilor, obiectivelor și metodelor de cercetare. **Autonomia financiară** se concentrează asupra achiziționării și alocării de fonduri, decide asupra taxelor de școlarizare. **Autonomia organizatorică** stabilește structurile universitare și statutul acestora, încheierea contractelor, alegerea organelor și factorilor de decizie. **Autonomia de personal** decide asupra responsabilităților pentru recrutare, salariilor și promoțiilor.

EUniAM – Consolidarea Autonomiei Universitare în Moldova

(Continuare. Început din p.1)

Proiectul EUniAM își propune să opereze unele modificări la legislația cu privire la autonomia universitară și să modernizeze instituțiile de învățământ superior după modelul Uniunii Europene. Obiectivele specifice ale proiectului EUniAM sunt: (1) de a participa la activitatea structurilor guvernamentale permanente, care se ocupă de reforma sistemului de autonomie universitară; (2) de a dezvolta capacitatea de modernizare a instituțiilor de învățământ superior implicate; (3) de a evalua sistemul existent de autonomie universitară din Republica Moldova, luând în considerare principalele constrângeri existente; (4) de a studia și adapta soluțiile și procedurile relevante ale sistemului autonomiei universitare aplicat în instituțiile de învățământ superior ale partenerilor din UE; (5) de a propune proiecte legislative privind autonomia universitară; (6) de a disemina rezultatele proiectului EUniAM și de a asigura gradul de conștientizare a rolului tuturor părților interesate pentru dezvoltarea unui sistem educațional de calitate în Republica Moldova.

Rezultatele majore preconizate în proiectul EUniAM vor fi incluse în viitoarele propuneri legislative privind autonomia academică, autonomia organizatorică, autonomia financiară și autonomia de personal. În scopul obținerii acestor rezultate a fost elaborat un set de acțiuni, între care: (1) elaborarea metodologiei de colectare, analiză și interpretare a datelor colectate; (2) evaluarea autonomiei universitare (instituționale) existente în Republica Moldova pe scara celor patru tipuri de autonomie universitară: academică, organizatorică, financiară, de personal; (3) studierea și adaptarea soluțiilor și procedurilor relevante ale autonomiei universitare aplicate în instituțiile de învățământ superior ale partenerilor de proiect din UE și din întreg spațiul UE; (4) propunerea cadrului autonomiei universitare pentru Moldova; (5) desfășurarea unor audieri publice privind cadrul propus; (6) susținerea feedback-ului părților interesate; (7) propunerea proiectelor legislative privind autonomia universitară.

La realizarea proiectului vor participa 19 parteneri din țara și din străinătate. **La nivel național:** Academia de Studii Economice din Moldova, Universitatea Agrară de Stat din Moldova, Universitatea de Stat din Bălți „Alec Russo”, Universitatea de Stat din Cahul „B. P. Hașdeu”, Universitatea de Stat din Comrat, Universitatea de Stat de Medicină și Farmacie „N. Testemițanu”, Universitatea de Stat din Moldova, Universitatea Tehnică a Moldovei, Camera de Industrie și Comerț a RM, Sindicatul Educației și Cercetării, Ministerul Educației al RM, Ministerul Finanțelor al RM, Consiliul Rectoților din Republica Moldova și Consiliul Național al Organizațiilor Studențești din Moldova. **Parteneri la nivel UE:** Universitatea Aalborg, Danemarca, Universitatea „Mykolas Romeris”, Lituania, Institutul Regal de Tehnologie, Suedia, Universitatea din Gloucestershire, Marea Britanie, Universitatea „Ștefan cel Mare”, din Suceava România.

Coordonatorul proiectului EUniAM: dr. **Romeo V. Turcan**, conferențiar universitar în Business Internațional și Antreprenariat, Universitatea Aalborg, Danemarca. Coordonator național: prof. **Larisa Bugaian**, prorector, Universitatea Tehnică a Moldovei. Durata: 15.10.2012-14.10.2015. Bugetul total: €1,123,955.39, inclusiv grantul TEMPUS – €1,011,067.89 și co-finanțare – €112,887.50.

Angajamentul permanent și colaborarea fructuoasă între toți partenerii și factorii naționali interesați în proiectul EUniAM sunt extrem de importante. Punctul central rezidă în abordarea holistică a dezvoltării autonomiei universitare, recunoscând că fiecare tip de autonomie universitară este extrem de necesar, iar tratarea separată a acestora nu este suficientă. Participarea activă a părților interesate la audierile publice asupra anumitor rezultate intermediare este indispensabilă pentru succesul general al proiectului EUniAM.

După ceremonia de inaugurare a proiectului, partenerii externi din UE au prezentat rapoarte privitoare la subiectul autonomiei universitare în țările lor. Festivitatea de lansare a Proiectului TEMPUS EUniAM s-a încheiat cu o conferință de presă.